

Financiële consequenties externe inhuur:

Kostensoort:

Bedrag:

Kostensoort:

Bedrag:

Gedeputeerde
belast met
behandeling:

Vorbereidingsgroep

Vergadering PS: 15 december 2017

Nr:

Agenda nr:

Vergadering GS: 28 november 2017

Nr: 17026471

Onderwerp:

netwerksturing

VOORSTEL

Aan de Provinciale Staten van Zeeland

Samenvatting:

Naar aanleiding van een brief van de Rekenkamer van juni 2017 over netwerksturing en de reactie hierop van de PS-werkgroep Duaal Functioneren is op initiatief van de Cvdk een voorbereidingsgroep uit PS en GS gevormd die tot taak had een voorstel te doen om de rol van PS bij processen van netwerksturing goed te kunnen invullen.

Deze voorbereidingsgroep, bestaande uit de heren Roeland, van Gent en Schonis uit PS, mw. Schönknecht en dhr. De Reu uit GS, heeft een voorstel opgesteld, dat is besproken op een bijeenkomst van PS en GS-leden op 27 oktober 2017.

Het uiteindelijke voorstel van de voorbereidingsgroep, waarin de aanpassingen die uit deze bijeenkomst voortkwamen, zijn verwerkt, vormt voor ons college een goede en werkbare methodiek, die we als statenvoorstel aan PS aanbieden.

Wat willen we bereiken

De Rekenkamer signaleert in haar brief van 23 juni 2017 dat de Provincie –en daarmee Provinciale Staten- steeds vaker opereren in netwerken. Sturen in een netwerk betekent vooral zoeken naar de juiste partners om samen met hen de gemeenschappelijke belangen en doelen te bepalen.

Tot nu toe ontbrak het voor Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten aan een referentiekader om te bepalen hoe PS in dergelijke trajecten kunnen en moeten worden betrokken.

Met het vaststellen van de Handreiking Netwerksturing wordt bereikt dat PS eerder en explicieter aan het begin van het proces hun rol kunnen bepalen bij processen van netwerksturing. De behandeling van een “*notitie netwerksturing*” door PS vormt ook het go-no-go moment voor netwerksturing bij een specifieke opgave.

Tenslotte moet de Handreiking ervoor zorgen dat GS en ambtelijke organisatie daar adequaat op kunnen inspelen.

Onderwerp:

Waarom kunnen we zien of alles bereikt is?

Doelstelling in de praktijk te leren en op basis van de ervaringen tot bijstelling te komen. Midden 2018 vindt een tussenbalans plaats en in het voorjaar van 2019 wordt een evaluatie voorzien. We stellen voor dat de hierboven genoemde voorbereidingsgroep blijft bestaan om deze monitoring en evaluatie te begeleiden en daarover te adviseren. Aldus kunnen GS en PS samen de toepassing volgen en daarover ook nadere afspraken maken.

Wat doen we daarvoor?

Dat staat beschreven in de handreiking netwerksturing

Wat mag het kosten?

De processen waarover het gaat, bijvoorbeeld energietransitie, zullen afzonderlijk geraamd worden. Kosten van het organiseren van bijeenkomsten worden meegenomen in de apparaatskosten van griffie, provinciale organisatie en in de opgaven.

Financiële consequenties externe inhuur: geraamd op (kostensoort).

Niet van toepassing

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig bijgevoegd ontwerp-besluit.

Gedeputeerde staten,
Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris.

Ontwerp-besluit

De staten der provincie Zeeland,
gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van 28 november 2017, nr. 17026471;

besluiten:

De Handreiking Netwerksturing vast te stellen.

Handreiking netwerksturing

17025832

Netwerksturing: *het vermogen om samen met relevante belanghebbenden een probleem op te lossen of kansen te benutten. Het gaat daarbij niet alleen om samenwerken ten dienste van het bewerkstelligen van zichtbaar resultaat, maar ook over samenwerken als meerwaarde voor alle partijen.*

Wanneer is netwerksturing voor PS belangrijk

In de praktijk participeert de provincie in diverse netwerken, zowel ambtelijk als bestuurlijk. Voor PS wordt netwerksturing belangrijk als de provincie zich gaat committeren aan een bepaalde rol of inzet rond een maatschappelijk vraagstuk, waardoor de koers of agenda van de provincie wijzigt. Het gaat dan dus altijd om de grotere, veelal dynamische vraagstukken, waar veel partijen bij betrokken zijn. Hierbij bestaat een wederzijdse afhankelijkheid tussen partijen om tot een gewenst maatschappelijk resultaat te komen.

Van netwerksturing waar PS in hun kaderstellende rol moeten worden gekend is sprake als:

- sprake is van een maatschappelijk vraagstuk of opgave, waarbij de provincie een nieuwe of andere rol (zie participatieladder) wordt gevraagd en:
- de provincie op basis van gelijkwaardigheid met andere partijen werkt aan een gemeenschappelijk doel, en:
- de provincie middelen financiën, bevoegdheden of personele inzet levert.

Indien hiervan sprake is, worden de twee stappen doorlopen: er wordt een informatieve bijeenkomst georganiseerd (A) en een Notitie Netwerksturing aan PS (B) voorgelegd, op basis waarvan PS kunnen besluiten over de provinciale rol en de wijze waarop zij daarbij moeten worden betrokken.

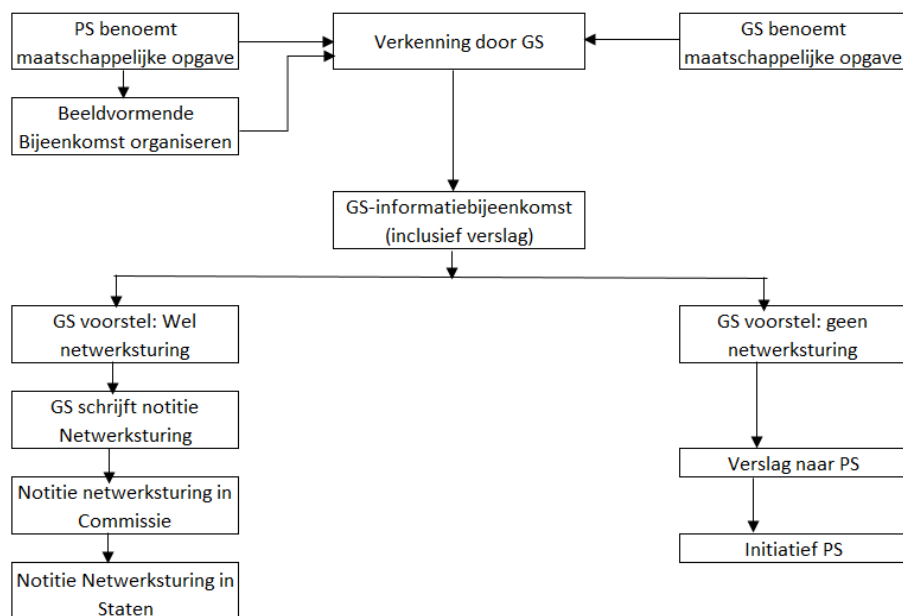
Daarnaast kunnen PS vanuit hun volksvertegenwoordigende rol ook zelf een maatschappelijke opgave benoemen en initiatief nemen om een bepaalde maatschappelijke opgave te agenderen. Zij kunnen GS dan verzoeken een bepaalde verkenning rond een opgave te doen en daarover een informatiebijeenkomst te organiseren of PS kan zelf een Beeldvormende Bijeenkomst organiseren.

Afbakening

De reguliere beleidscyclus (met startnotitie-kadernota-beleidsnota) blijft náást de netwerksturing bestaan en is geschikt voor verschillende (beleids)taken van de provincie (bijv. de cultuurnota). Ook het kader voor grote projecten blijft hiernaast bestaan. Deze richt zich op o.a. de investeringen met grote impact.

A. GS – informatiebijeenkomst (verkenkend)

De start van een proces van netwerksturing ligt niet altijd bij de Provincie en is ook niet altijd duidelijk te markeren. Besluitvorming in PS dreigt daardoor op te schuiven waardoor zij niet meer 'aan de voorkant' van het traject zitten. Het organiseren van een GS-informatiebijeenkomst voor PS kan daarom in een vroeg stadium zinvol zijn. Deze bijeenkomst gaat over de verkenning van een maatschappelijk vraagstuk en de mogelijke gewijzigde rol daarbij van de provincie. Deze bijeenkomsten zijn in beginsel openbaar. Er worden géén besluiten genomen. Een kort verslag van de bijeenkomst kan onderdeel worden van de Notitie Netwerksturing (zie hiernaast). Initiatief voor een dergelijke bijeenkomst ligt bij GS, uitvoering in samenspraak met de Statengriffie.

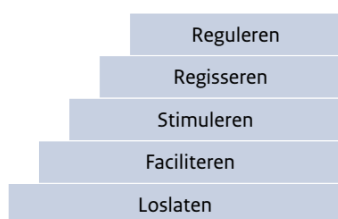
B. Notitie Netwerksturing (besluitvormend)

Op basis van de informatiebijeenkomst met PS nemen GS een besluit of zij een voorstel aan PS formuleren om als provincie te participeren in een specifiek netwerk. Zij doen dit in de vorm van een *Notitie Netwerksturing*. De notitie wordt wel of niet vastgesteld door PS; dat is dan ook het GO of NO GO moment om te starten met het proces van netwerksturing. Indien zij voorstellen géén Notitie Netwerksturing op te stellen sturen zij het verslag van de informatiebijeenkomst wel aan PS. PS kunnen dan eventueel zelf het initiatief nemen.

De Notitie Netwerksturing komt in de plaats van de startnota en de kadernota, zoals die in de reguliere beleidscyclus worden voorgelegd.

De Notitie Netwerksturing gaat in op de volgende onderwerpen:

- a. *Wat is het maatschappelijk vraagstuk en de gemeenschappelijke doelstelling*
Korte beschrijving van de aanleiding, het maatschappelijk vraagstuk inclusief de (inter)nationale context. Wat is de gemeenschappelijke doelstelling (stip op de horizon) van het netwerk. Wat is de ambitie hierbij van GS?
- b. *Hoe ziet het netwerk er uit en is het netwerk compleet?*
Waar komt de vraag aan de provincie vandaan? Hoe ziet het netwerk eruit en wat is het karakter ervan (besloten of open). Wat is de schaalgrootte? Aan PS kan gevraagd worden of zij het netwerk compleet vinden of dat zij nog partijen missen.
- c. *Wat is de rol van de provincie hierbij, maak hierbij gebruik van de overheidsparticipatiestap:*
Per maatschappelijke opgave kan de provincie in het netwerk meerdere rollen hebben.

Reguleren: het zwaarste instrument, regulering door wet- en regelgeving, regels wordt gehandhaafd en overtredingen gesanctioneerd.

Regisseren: wanneer de overheid kies voor regisseren, betekent dat ook andere partijen een rol hebben, maar dat de overheid er belang hecht aan de regie te hebben.

Stimuleren: de overheid heeft de wens dat bepaald beleid of een interventie van de grond komt, maar de realisatie daarvan laat ze over aan anderen. Ze zoekt slechts mogelijkheden om die anderen in beweging te krijgen.

Faciliteren: de overheid kiest een faciliterende rol als het initiatief van elders komt en zij er belang in ziet om dat mogelijk te maken.

Loslaten: wanneer de overheid een taak helemaal loslaat, heeft ze inhoudelijk noch in het proces enige bemoeienis.

- d. *Welke instrumenten kan de provincie inzetten?*
(bevoegdheden, expertise, lobbykracht, financiële middelen)
- e. *Welk proces wordt beoogd? Wat is de (voorlopige) planning?*
Op welke momenten wordt PS geïnformeerd?
Hoe vaak komt het netwerk bij elkaar? Zijn er publieke bijeenkomsten gepland, waaraan ook PS kan deelnemen etc.? Informeer PS in ieder geval, wanneer tijdens het proces duidelijk wordt dat het eindproduct, om welke reden dan ook, niet haalbaar is.
- f. *Is er duidelijk zicht op een eindproduct, bijvoorbeeld een visie, een covenant of een beleidsstuk?*
Als het eindproduct van meerdere partijen is, maak dat dan duidelijk. Is niet duidelijk welk eindproduct volgt, dan uitleg waarom niet.
- g. *Hoe is de informatievoorziening (zowel regulier als incidenteel) naar PS?*
Mogelijkheden zijn onder andere:

Naam	Wat houdt het in
GS-informatiebijeenkomst	Deze bijeenkomst is in principe openbaar, GS informeert. Een politieke discussie is mogelijk, doel van bijeenkomst kan ook het peilen van meningen zijn.
Zicht op Beleid	Hierbij gaat het om feitelijke informatie, gegeven door de ambtelijke organisatie. GS is toevoerder. De bijeenkomst is niet openbaar. Er vindt geen politieke discussie plaats.
Stakeholders bijeenkomst	Bijeenkomsten georganiseerd door stakeholders. Vaak worden PS en GS hiervoor uitgenodigd, maar hebben zij geen taak tijdens de bijeenkomst.
Werkbezoeken	In Commissies wordt gevraagd welke werkbezoeken PS willen afleggen. Primaat hierbij ligt bij de Commissiegriffier, de beleidsambtenaar wordt wel betrokken. Betrokken Gedeputeerde wordt uitgenodigd.
Commissievergaderingen	PS wordt door betrokken Gedeputeerde bijgepraat.
Statenvergaderingen	Wanneer een besluit van PS wordt verwacht, wordt die geagendeerd voor de desbetreffende Statenvergadering (na agendering in de commissie).
Voortgangsinformatie	Zoals bij 'Grote Projecten' wordt PS ieder kwartaal (of ieder half jaar) geïnformeerd door GS over onder andere de voortgang, risico's en financiën.
Beeldvormende bijeenkomst	Georganiseerd door PS, waarbij wel samenwerking plaatsvindt tussen ambtelijke organisatie en Statengriffie.

- h. *Welke openstaande vragen heeft PS, naar aanleiding van de Notitie Netwerksturing?*

Uitvoeren en bijsturen

De Handreiking Netwerksturing en de beschrijving van de Notitie Netwerksturing zijn zogenaamde levende documenten en worden al lerende met elkaar verfijnd. Ervaringen (waaronder de evaluatie van het proces voor de Kustvisie) kunnen bijvoorbeeld ook zorgen voor aanpassingen in de documenten. Na afloop van een proces waarbij netwerksturing is toegepast, wordt de evaluatie van het proces aan PS voorgelegd.

Begin 2019 wordt de Handreiking Netwerksturing geëvalueerd, medio 2018 is de tussenbalans.